

Referat: Agenda 21 styregruppemøde d. 25.08.08

Tilstede: Leif Olsen (ordstyrer), Anna Sofie Poulsen, Cæsar Funch Jensen, Diana Michelsen, Hans Henrik Ipsen, Hans Jørgen Jensen, Knud Erik Thomsen, Mikkel Høst, Niels Jørgensen, Orla Pedersen, Thorbjørn Stenholm, Torben Jørgensen, Vivi Granby, Louise Lyng Bojesen og Andreas Lund Povlsen (referent).

Afbud: Flemming Johansen, Niels Munch, Steen Colberg Jensen og Bo Kristensen.

1. Velkomst og godkendelse af referat fra mødet den 14.04.08 samt af dagsordenen:

Under godkendelsen af referatet fra sidste møde, blev der spurgt ind til om Svaneke skole havde fået besked om tilbudt BOFA-arrangement som aftalt på sidste møde. Det havde de ikke, men Teknik & Miljø lovede at følge op. Referatet blev godkendt og der var ingen bemærkninger til dagsordenen.

2. Energistrategi – orientering af Louise:

Vægt på at gøre strategien let læselig, et ordentligt layout er på vej. Handlingerne ligger der, men tiden må vise om midlerne også er der. Nu skal arbejdet i gang med implementeringsgrupperne mv.

Diskussion: Frygt for en langsommelig implementeringsproces, da der ikke følger ressourcer med. Mere om de økonomiske gevinster ind i strategien – virker mere overbevisende på politikerne og borgere. Mangel på konkrete analyser af, hvad kommunen kan spare ved at bruge alternative energiløsninger. Strategien er konkret, men indeholder ingen forpligtende tidsfrister mv., nye anlægsinvesteringer er der pt. ikke penge til.

Vivi/Mikkel i gang med projekter/aktiviteter, der skal engagere borgerne, 2009 bliver aktions år for borgere. Der mangler penge til projekterne, der søges bl.a. penge fra Nordisk Ministerråd. Interesstillkendegivelse fra administrationen til elbil forsøg. Transplan et godt fagligt redskab at bygge videre på.

Opsummering: konkrete økonomiske beregninger bør komme efterhånden som projekterne realiseres, men der mangler ressourcer til at udføre disse beregninger. Der arbejdes på en beregningsløsning.

3. Miljøhandleplan relateret til Miljøplan 2008 – 2011 Eventuelle bemærkninger til Miljøhandleplanen drøftes:

Det understreges at handleplanen ikke er et udtryk for hvad, der nås at lave i agenda 21-regi (1/2 agenda medarbejder årligt). Det er et langt bredere og mere omfattende arbejde, der ligger til grund. Opstart af økologimøder – mere økologisk mad i kommunen.

Diskussion: Det er svært at holde miljøplanen ajour i alle kringelkroge. Forskellige tidsfrister for opdatering af planen diskuteres. Mangel på information om kommunens tiltag til at energieffektivisering i egne bygninger. Energimærkning af flere af kommunens bygninger på vej pga. dispensation. Det skal ikke kun gælde nybyggeri, da der ikke bygges meget nyt, men også eksisterende byggeri – et krav i lokalplaner fremover. Nyt plejecenter er næste store anlægsprojekt – kunne blive et energiprojekt.

Det besluttes at planen skal opdateres løbende dvs. op til hvert styregruppemøde.

4. Agenda 21 puljen – oplæg til retningslinjer for tildeling af puljemidler:

Mangel på private ansøgere til puljepengene. Opsparingen er ”indefrosset”.

Diskussion: Hvem er støtteberettigede? Bryd med idealismen, giv lov til at offentlige instanser også kan få støtte. Hvis borgerne pludselig myldre frem kan vi bare lave en anden fordeling. Næste år er klima år, så bliver privates miljøtiltag formentligt mere synlige – frygt for at pengene så allerede er brugt af kommunalt ansatte i stedet for iværksætterborgere. Ikke støtte til fx etablering af varme pumper, men støtte til projekter, der har en afsmittende effekt. Vægten på den formidlende effekt bør fremhæves udadtil.

Forslag: Konkurrence for det bedste forslag til energieffektivisering i foreninger og medborgerhuse mv. under Kultur & Fritid. Hvad præmien skal være diskuteres. Et energianlæg eller tilskud hertil er i spil. Det foreslås endvidere at der kunne hyres en konsulent for puljepenge til at lave energiberegningerne.

Opsummering: 2009 kommer masser af aktiviteter fulgt af få penge. Fokus på den formidlende effekt bør fremhæves som kriterium for søgning af midler. Husk at agenda ikke kun er energi, men også natur, affald osv.

Beslutninger: Opbakning til forslaget til puljefordeling. Det besluttes at der frem til første styregruppemøde efter sommerferien 2009 laves det planlagte iht. forslag, derefter ser vi hvad borgerne har at byde på og fordelingen tages op til revision. Dvs. der afsættes 25.000 kr. til småprojekter. Af de resterende puljemidler afsættes 50 % til offentligt funderede projekter og 50 % til borgerprojekter. Det bemærkes at de offentlige instanser/egne projekter skal ansøge på lige fod med andre.

5. Miljø- og Energiudstillinger under planlægning i 2008/09:

På baggrunden af succes med tidligere udstillinger i Kyllingmoderen igangsættes et projekt med fokus på energieffektivisering i borgernes private hjem.

Der planlægges 4 udstillinger med 4 forskellige temaer. Markedsføres fx gennem TV-spot og direkte kontakt med virksomheder mv.

Diskussion: På baggrund af et forslag om at bruge firmaers egen markedsføring af energibesparende produkter diskuteres balancen mellem virksomheders salgsinteresser og målet om energibesparelser. Energibesparelser bør ikke udvikle sig til en markedsføringsfest. En messeagtig ting har givet dog også køberne fordele.

Mikkel søger om 30.000 kr. det samlede budget er ca. 70.000. Tallene er dog anslåede værdier, da der endnu ikke foreligger et endeligt budgetforslag.

Beslutning: Pengene forhåndsreserveres indtil der fremlægges et budget på næste styregruppemøde.

6. Tema: Fjernvarme – planer og udbygning – Torben orienterer

Et godt tilbud – udbygningsprojekter kan fremrykkes pga. stor interesse fra borgerne.

Diskussion: Vigtig at varsle planerne så borgerne kan træffe det rigtige energivalg, når fyret skal udskiftes. Dispensation til at beholde oliefyret lidt længere kan gives forud for en godkendt varmeplan. Varmeplan trænger til en revision og fremrykkes pga. stigende oliepriser. For og imod det fornuftige i at måtte importere biomasse til øen. Findes der alternativer fx i form af solvarmeanlæg/optimering af anlæg osv.? Er der beregnet på stigende biomassepriser? Små kraftvarme værker upålidelige, anlæg til udnyttelse af overskudproduktion mangler osv.

Opsummering: Der er endeligt sket noget på området efter 20 års dødvande.

7. Klimakommune – oplæg til aftale:

Vivi orienterer om DN's klimaprojekt. Bornholm byder ind som de eneste der kan lave et ø-regnskab. Potentiale for stor pr-værdi, især hvis de andre kommuner kun kan byde ind med regnskaber for den kommunale bygningsmasse. Projektet kører frem til 2009 derefter frivilligt at fortsætte. Det kræver ikke mange ressourcer og CO₂-udledningen skal alligevel reduceres så politikkerne bakker op. God signalværdi for tilflyttere. Pr-værdien er vigtig og vi forpligter os selv også efter klimatopmødet. Skal omkring kommunalbestyrelsen så den er politisk forankret.

Beslutning: Styregruppen anbefaler en aftalen.

8. Friluftsrådet – medlem af Agenda 21 styregruppe?

Friluftsrådet vil gerne have et medlem i styregruppen.

Diskussion: Fordele og ulemper ved at være en stor gruppe. Jo flere aktive medlemmer der er jo bedre er agenda-arbejdet forankret til gengæld bliver møderne lange. Hvis de kommer med hvilken præcedens gælder så for andre interesserede (sportsfiskere, jægere grønt råd osv.)? Observatørposter uden stemmeret kunne være en mulighed.

Beslutning: Styregruppen fraråder ikke at Friluftsrådet skal med. TMU overtager.

9. Evt.: Intet.

10. Næste møde: 10. november 2008.

Andreas Lund Povlsen d. 26.08.08

